20/11/2022

Παγκόσμια Ημέρα για τα Δικαιώματα του Παιδιού: Μελανό σημείο για την ανθρωπότητα η καταπάτησή τους

/ Επικαιρότητα

Η Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού αναγνωρίζει ότι η παιδική ηλικία είναι μια ευάλωτη στιγμή και ότι τα παιδιά χρειάζονται ειδική φροντίδα και προστασία. Υιοθετήθηκε από τη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ το 1989 με σκοπό να αλλάξει τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζονται τα παιδιά, μετατρέποντάς τους από παθητικούς αποδέκτες φιλανθρωπίας σε ανθρώπινα όντα με ξεχωριστά δικαιώματα.

Είναι το πρώτο παγκόσμιο σύνολο νομικά δεσμευτικών δικαιωμάτων που ισχύουν για όλα τα παιδιά. Αν και έχει επικυρωθεί από κάθε χώρα της γης, με εξαίρεση τις **Ηνωμένες Πολιτείες,** και είναι η πιο ευρέως επικυρωμένη συμφωνία για τα ανθρώπινα δικαιώματα στην παγκόσμια ιστορία, κατάφωρες παραβιάσεις των δικαιωμάτων των παιδιών γίνονται παγκοσμίως και καθημερινά.

«Παραβιάσεις εντοπίζονται παντού και αφορούν όλα τα δικαιώματα των παιδιών. Δυστυχώς, δυσμενείς παράγοντες που παραμένουν αναλλοίωτοι, ή που επανέρχονται σε χώρες που φαινομενικά τις είχαν ξεπεράσει, θέτουν σε διαρκή κίνδυνο τα παιδιά και τα δικαιώματά τους. Για παράδειγμα η φτώχεια (1 στα 6 παιδιά στον πλανήτη ζει σε συνθήκες απόλυτης φτώχειας) αποτελεί κομβικό σημείο παραβιάσεων των δικαιωμάτων των παιδιών. Εξαιτίας της πάρα πολλά παιδιά, όχι μόνο δεν έχουν ένα αξιοπρεπές επίπεδο ζωής (όπως ορίζει το άρθρο 27 της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού), άλλα εγκαταλείπουν το σχολείο, αναγκάζονται να δουλέψουν, εκτίθενται σε πάσης φύσης εκμετάλλευση», τονίζει ο Πάνος Χριστοδούλου, γενικός διευθυντής του Δικτύου για τα **Δικαιώματα του Παιδιού,** με αφορμή την **Παγκόσμια Ημέρα για τα Δικαιώματα του Παιδιού** που τιμάται στις 20 Νοεμβρίου.

Όπως λέει ο κ. **Χριστουδούλου** *«το βασικότερο είναι να δημιουργηθεί μια κουλτούρα σεβασμού των δικαιωμάτων. Αυτό μπορεί να συμβεί μόνο με την εκπαίδευση όλων στα δικαιώματα των παιδιών. Είναι πολύ σημαντικό να τα γνωρίσουν σε βάθος όλοι, ενήλικες και ανήλικοι, όχι μόνο ως άρθρα ενός νόμου υπερνομοθετικής ισχύος αλλά ως στάση ζωής. Μέσα από τη διαρκή εκπαίδευση όλων μπορεί να γίνει κατανοητή η σημασία των δικαιωμάτων και πόσο σημαντικά είναι για τη ζωή και ευημερία κάθε παιδιού. Αν κατανοήσουμε τα δικαιώματα των παιδιών υπάρχει ελπίδα να δοθεί περισσότερη έμφαση στην πρόληψη της προστασίας των παιδιών παρά στην καταστολή των παραβιάσεων, υπάρχει ελπίδα να δημιουργηθεί μια ολοκληρωμένη πολιτική ατζέντα για το παιδί και να εκπονηθεί (επιτέλους) ένα πλήρες και εφαρμόσιμο σχέδιο δράσης (με συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα, κοστολογήσεις και οριοθετημένους στόχους που έχουν βασιστεί σε ακριβή στατιστικά στοιχεία). Αν κατανοήσουμε τα δικαιώματα του παιδιού υπάρχει ελπίδα να δημιουργηθούν πολιτικές διασφάλισης των παιδιών που θα τηρούνται σε κάθε φορέα που έχει έστω και ελάχιστη επαφή με παιδιά. Αν κατανοήσουμε τα δικαιώματα του παιδιού υπάρχει ελπίδα να αποκτήσουμε στην πράξη φιλικές πόλεις για το παιδί αλλά και φιλική δικαιοσύνη, φιλική εκπαίδευση, φιλικά ΜΜΕ, φιλική οικογένεια κοκ».*

Στην Ελλάδα, η Σύμβαση για τα **Δικαιώματα του Παιδιού** έχει κυρωθεί εδώ και τριάντα χρόνια αλλά είναι ακόμα πολλά αυτά που πρέπει να γίνουν για την επίτευξη του στόχου.

«Πρέπει να αλλάξει η νοοτροπία που θέλει τα παιδιά άβουλα πλάσματα, χωρίς δικαίωμα γνώμης, πλήρως εξαρτώμενα και έρμαια της βούλησης ενηλίκων. Κι όμως, τα παιδιά έχουν το δικαίωμα να συμμετέχουν -και να ακούγονται- σε όλες τις αποφάσεις που τα αφορούν ή τα επηρεάζουν. Μαζί πρέπει να αλλάξουν και οι νοοτροπίες που δεν αποδέχονται την ισότητα των φύλων, τη διαφορετικότητα, που αναγνωρίζουν ως φορείς δικαιωμάτων μόνο "τα δικά μας παιδιά" και όχι των άλλων», καταλήγει ο κ. **Χριστοδούλου**.

Παιδί και Ατζέντα 2030

Οι 17 Παγκόσμιοι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDGs) υιοθετήθηκαν από ηγέτες το 2015 στοχεύουν στη διασφάλιση της ισότητας, εξασφαλίζοντας ότι όλοι έχουν ίδιες ευκαιρίες στην ζωή, σε κάθε χώρα έως το 2030.

Σύμφωνα με την **Unicef,** η επίτευξη και των 17 SDGs έχουν να κάνουν με τη βελτίωση της ζωής για όλους, παιδιά και ενήλικες. Ωστόσο, ορισμένοι από τους στόχους αυτούς έχουν ιδιαίτερη σημασία για την ευημερία των παιδιών, όπως είναι αυτός για την μηδενική φτώχεια, που προβλέπει μείωση κατά το ήμισυ της αναλογίας ανδρών, γυναικών και παιδιών όλων των ηλικιακών ομάδων, που ζουν σε συνθήκες φτώχειας.

Ανάλογος είναι και ο στόχος για την μηδενική πείνα που περιλαμβάνει τον τερματισμό της πείνας και τη διασφάλιση της πρόσβασης όλων των ανθρώπων σε ασφαλή, θρεπτική και επαρκή τροφή, συμπεριλαμβανομένων των βρεφών.

Ενδεικτικός είναι ακόμα ο στόχος για ποιοτική εκπαίδευση που προβλέπει την διασφάλιση της ελεύθερης πρόσβασης όλων των κοριτσιών και αγοριών σε ισότιμη και ποιοτική πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση που οδηγεί σε συναφή και αποτελεσματικά μαθησιακά οφέλη και εκείνος για την εξάλειψη όλων των επιζήμιων πρακτικών, όπως ο παιδικός και **αναγκαστικός γάμος** και ο **ακρωτηριασμός των γυναικείων γεννητικών οργάνων.**

Οι ηγέτες δεσμεύτηκαν ακόμα για την λήψη άμεσων και αποτελεσματικών μέτρων για την εξάλειψη της αναγκαστικής εργασίας, τη μορφή σύγχρονης δουλείας και της εμπορίας ανθρώπων, τη διασφάλιση της απαγόρευσης και εξάλειψης των χειρότερων μορφών παιδικής εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της στρατολόγησης και της χρήσης παιδιών-στρατιωτών, καθώς και να δώσει τέλος σε όλες τις μορφές της παιδικής εργασίας, μέχρι το 2025.

Ο σχολικός εκφοβισμός
Πρόκειται για μία από τις σοβαρότερες μορφές παραβίασης των δικαιωμάτων των παιδιών.

Όπως λέει μιλώντας στο ΑΠΕ-ΜΠΕ η δρ Αντωνία Τορρένς, Γενική Διευθύντρια του Κέντρου Κοινωνικής Δράσης και Καινοτομίας (ΚΜΟΠ) και δημιουργός του Προγράμματος Live Without Bullying, σύμφωνα με μια πανελλαδική έρευνα του υπουργείο Παιδείας το 29% των μαθητών έχουν ασκήσει βία σε βάρος συμμαθητή τους σε ήπια- μέτρια συχνότητα, το 10% των μαθητών έχουν υπάρξει θύματα ενδοσχολικής βίας από τους συμμαθητές τους είτε από μεγαλύτερα παιδιά. Επίσης, ένα ποσοστό που υπερβαίνει πλέον το 1/3 των μαθητών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης έχουν πέσει θύμα σχολικού εκφοβισμού από τους συμμαθητές τους. Η Ελλάδα κατατάσσεται στην τέταρτη θέση παγκοσμίως ανάμεσα σε 41χώρες, στο ποσοστό των συνολικών μαθητών που έχουν υπάρξει μάρτυρες σε γεγονός σχολικού εκφοβισμού σε βάρος συμμαθητή/τριας τους.

«Σημειώνουμε ότι από το 2015 και μετά τα ποσοστά του σχολικού εκφοβισμού έχουν αυξηθεί, ιδιαίτερα κατά την επιστροφή των παιδιών στα σχολεία μετά την πανδημία, χωρίς να έχει γίνει ακόμα μια πανελλαδική έρευνα για να γνωρίζουμε τους ακριβείς αριθμούς», επισημαίνει η κ. **Τορρένς.**

Με τη δράση του **ΚΜΟΠ Live WithoutBullying** που ξεκίνησε το 2015 μέσω της διαδικτυακής συμβουλευτικής πλατφόρμας και αργότερα της εφαρμογής για

κινητά τηλέφωνα -τύπου android-έχουν βοηθηθεί πάνω από 30.000 άτομα-παιδιά και ενήλικες.

«Επίσης από το 2016 και μετά, ένας μεγάλος αριθμός εκπαιδευτικών, γονέων και εφήβων έχουν παρακολουθήσει τις διαδικτυακές ξεχωριστές εκπαιδεύσεις που έχουν δημιουργηθεί γι' αυτούς και που μπορούν να τις βρουν στην πλατφόρμα του LWB και να τις παρακολουθήσουν κάνοντας μία πολύ απλή εγγραφή. Το γεγονός ότι όλες οι εκπαιδεύσεις μας είναι πιστοποιημένες από το υπουργείο Παιδείας και το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, έχει βοηθήσει πολύ στη διάδοση του προγράμματος», λέει η κ. Τορρένς και μιλά επίσης και για το τι μπορεί να προσφέρει το πρόγραμμα αυτό στους εκπαιδευτικούς που καλούνται να αντιμετωπίσουν τα περιστατικά: «Στις διαδικτυακές εκπαιδεύσεις που έχουν δημιουργηθεί και είναι εύκολα προσβάσιμες και δωρεάν για όλους, εξηγούνται όλα τα διαθέσιμα εργαλεία και τεχνικές που οι εκπαιδευτικοί μπορούν να χρησιμοποιούν στο καθημερινό έργο τους, τόσο σε επίπεδο αντιμετώπισης, αλλά και ιδιαίτερα της πρόληψης της βίας και του εκφοβισμού, που είναι βασικά και η ουσία της παρέμβασης».

Παράλληλα ξεκινά και μια νέα διαδικτυακή εκπαίδευση που απευθύνεται και σε εκπαιδευτικούς και σε οικογένειες για την πρόληψη και αντιμετώπιση του σχολικού εκφοβισμού υπό την αιγίδα της COFACE. *«Το καινοτόμο στοιχείο αυτής της νέας διαδικτυακής εκπαίδευσης, είναι ότι μέσω των διαδραστικών εκπαιδευτικών εργαλείων που χρησιμοποιεί, δίνει την δυνατότητα στους εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων να αντιληφθούν και να αφομοιώσουν βήμα προς βήμα τόσο τις τεχνικές πρόληψης αλλά και της αντιμετώπισης του εκφοβισμού. Είναι ένα εκπαιδευτικό καινοτόμο εργαλείο ουσιαστικής σημασίας που ο κάθε εκπαιδευτικός πρέπει να μάθει να χρησιμοποιεί στην καθημερινότητά του»*, καταλήγει η κ**. Τορρένς.**

Πηγή: ΑΠΕ-ΜΠΕ/Φωτό: unsplash

Διαβάστε επίσης:

Το μήνυμα κατά της κακοποίησης των παιδιών ταξιδεύει σε όλη την Ελλάδα με γραμματόσημο

Παγκόσμια ημέρα κατά της Κακοποίησης των Παιδιών – Οι δείκτες των ερευνών και η ζοφερή πραγματικότητα